

A FOGYASZTÓK ÉRDEKEIT SZOLGÁLÓ, SZAVATOSSÁGI ÉS JÓTÁLLÁSI IGÉNYEK INTÉZÉSÉNEK MÓDOSÍTOTT HAZAI SZABÁLYOZÁSA

OROSZ Flóra

kutató (Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet)

1. Bevezetés

2021 januárját megelőzően a fogyasztóvédelmi hatósághoz¹ és a békéltető testületekhez² érkező fogyasztói bejelentések és tájékoztatást kérő levelek nagy része – az elmúlt három évben a megkeresések átlagosan közel 40%-a, ami évente kb. 10-15 ezer megkeresést jelentett – a szavatosság, illetve a jótállás témaköréhez kapcsolódott.³ A fogyasztóvédelmi hatóság évről évre ellenőrzi a szavatosság és jótállás szabályainak betartását az üzletekben az Innovációs és Technológiai Minisztérium (a továbbiakban: ITM) által meghatározott éves vizsgálati terv alapján,⁴ és a vizsgálat eredményeként megállapította, hogy az utóbbi három évben az üzletek jellemzően 40%-a volt jogsértő a jótállás-szavatosság szabályai tekintetében. Visszatérő problémaként merült fel a bejelentések között például a kijavítás/kicserélés határidejének be nem

¹ A fogyasztóvédelmi hatóság a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 45/A. §-ban meghatározott esetekben járhat el. A fogyasztóvédelmi hatóság kérelemre, illetve hivatalból is eljár. A fogyasztóvédelmi hatóságról ld. https://fogyasztovedelem.kormany.hu/#/fogyasztovedelmi_hatosag

² Amennyiben a fogyasztónak a vásárlással kapcsolatban kifogása merül fel, és azt nem tudja a vállalkozással rendezni, akkor békéltető testülethez fordulhat, amely gyors, ingyenes és egyszerű eljárást folytat le. A békéltető testületről ld. https://fogyasztovedelem.kormany.hu/#/bekelteto_testuletek

³ Ld. az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló 151/2003. (IX. 22.) Korm. rendelet, valamint az egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállásról szóló 249/2004. (VIII. 27.) Korm. rendelet módosításáról szóló 270/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 270/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet) és a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés keretében eladott dolgokra vonatkozó szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló 19/2014. (IV. 29.) NGM rendelet módosításáról szóló 18/2020. (VI. 12.) ITM rendelet (a továbbiakban: 18/2020. (VI. 12.) ITM rendelet) indoklásában.

⁴ A 2021. évre vonatkozó ellenőrzési és vizsgálati program letölthető: https://fogyasztovedelem.kormany.hu/#/aktualitasok_1

tartása, de jogsértést követtek el a vállalkozások azáltal is, hogy több esetben többlet-feltételként megkövetelték a fogyasztóktól a jótállási igény érvényesítéséhez a termék eredeti csomagolásának megőrzését. A békéltető testületek 2019. évi statisztikai adatai alapján az esetek 38%-a kapcsolódott a kötelező jótállás tárgyköréhez. Sajnálatos módon, egy reprezentatív felmérés alapján, a fogyasztók csak kis hányada, kb. 1/3-a van tisztában a szavatosság és jótállás jelentésével, így gyakran nincs is tudomásuk a vállalkozás jogsértő magtartásáról, nem tudják jogaikat érvényesíteni. Mindezeknek tudható be, hogy a fogyasztók nagy része a szavatossági és jótállási ügyintézkést fejlesztésre szoruló fogyasztóvédelmi területnek jelölték meg.⁵

A fent említett előzményekre tekintettel, jól érzékelhetően indokolttá és időszerűvé vált a vonatkozó jogszabályi háttér – figyelembe véve azt is, hogy azok 17 éve gyakorlatilag változatlanok – reformja a fogyasztók jogainak hatékonyabb védelme érdekében.⁶ A szavatosság-jótállás fogalmát⁷ a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) határozza meg,⁸ továbbá részletszabályokról rendelkezik: az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló 151/2003. (IX. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: a tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet), az egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállásról szóló 249/2004. (VIII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: javító-karbantartó szolgáltatások kötelező jótállásáról szóló rendelet), a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés keretében eladott dolgokra vonatkozó szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló 19/2014. (IV. 29.) NGM rendelet (a továbbiakban: szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló rendelet), és a lakásépítéssel kapcsolatos kötelező jótállásról szóló 181/2003. (XI. 5.) Korm. rendelet. Az ITM Fogyasztóvédelmi Akciótervet dolgozott ki a módosítás érdekében, amely magában foglalta egyrészt a fogyasztóvédelmi eljárás változtatását, amely 2020 augusztusában lépett hatályba – ennek elemzésére, ismertetésére nem terjed ki a tanulmány –, másrészt a jótállás szabályait módosító jogszabálycsomagot, amit a 270/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet és a 18/2020. (VI. 12.) ITM rendelet tartalmazott – a tanulmány e két rendeletben foglalt módosításokat elemzi.⁹ A módosítás célja a fogyasztói jogok megerősítése, a fogyasztók helyzetének a javítása, kiszolgáltatottságának mérséklése, a kötelező jótállás terén kialakult gyakorlatok egységesítése, valamint az előírások egyértelművé tétele a tisztességes, jogkövető vállalkozások érdekében.¹⁰ A 270/2020. (VI.

⁵ Ld. a 270/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet és a 18/2020. (VI. 12.) ITM rendelet indoklásában.

⁶ KESZTHELYI Nikolettta: *Új időszámítás kezdődik januártól a jótállásban*. <https://kormany.hu/hirek/uj-idoszamitas-kezdodik-januartol-a-jotallasban>

⁷ Ptk 6:159-6–170. § (kellék- és termékszavatosság), 6:171–173. § (jótállás).

⁸ A Ptk. szavatosságra és jótállásra vonatkozó rendelkezéseit ld. HÁMORI Antal: A hibás teljesítés az új Ptk.-ban. *Multidiszciplináris kihívások, sokszínű válaszok*, 2013/1. 60–76.

⁹ NAGY Krisztina: *Fogyasztóvédelmi akcióterv, avagy hatékony többletjogosítványokat kap a fogyasztóvédelmi hatóság és változnak a jótállás szabályai*, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft. <https://tinyurl.com/3jx57cnx>

¹⁰ Ld. a 270/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet és a 18/2020. (VI. 12.) ITM rendelet indoklásában. HAJNAL Zsolt: A fogyasztási cikkek adásvételének szabályozási kísérlete és legújabb módosításai az Európai Unióban és a magyar jogban. *Gazdaság és Jog*, 2020/7–8. 6–11.

12.) Korm. rendelet a tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendeletet, valamint a javító-karbantartó szolgáltatások kötelező jótállásáról szóló rendeletet módosította. A 18/2020. (VI. 12.) ITM rendelet pedig a szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló rendeletet módosította. Valamennyi módosítás 2021. január 1-jétől hatályos, melyek a fogyasztók jótállási-szavatossági igényeiknek nagyobb biztonsággal való érvényesítését teszik lehetővé.

A tanulmány elsődleges hangsúlyt azokra a rendelkezésekre helyez, melyek kiemelt szerepet kaptak a magyar szabályozás reformjánál, nevezetesen: a jótállás határidejére, a javítás határidejére és maximális számára, a csere és vételár-visszafizetés iránti igényre, a javításra kötelezett személyére, a javítószolgálat értesítési kötelezettségére, az elektronikus jótállási jegy lehetőségére és az eredeti csomagolás megőrzésére vonatkozó rendelkezésre.¹¹ Az elemzés az összehasonlító jogi elemzés módszerét alkalmazva, más tagállami szabályozással – nevezetesen Németország, Ausztria, Franciaország, Olaszország, Szlovákia, Csehország, Lengyelország, Románia szabályozásával – összevetve mutatja be a hazai reformot.

2. Fogalmi és szabályozási alapvetés

A módosított rendelkezések ismertetését megelőzően tisztázni szükséges a vizsgált államok fogalomhasználatát és az alkalmazandó jogszabályok körét, melyek az alapját képezik a szavatosság és jótállás intézményének.

A fogalomhasználat tekintetében a magyar terminológia a fogyasztói igények körében *szavatosság*, mint a hibás teljesítés esetén fennálló jogi kötelezettség, és *jótállás*, mint jogszabályon alapuló jótállási kötelezettség és egy- vagy kétoldalú jognyilatkozaton alapuló jótállási kötelezettség között tesz különbséget. Franciaországban és Romániában sajátos terminológiával találkozhatunk. Franciaországban *törvény által előírt jogi garancia (les garanties légales)* – amely a szavatosságnak feleltethető meg –, és *szereződéses/kereskedelmi garancia (les garanties commerciales)* – amely a jótállásnak feleltethető meg – között tesznek különbséget.¹² A jogi garanciának további két fajtája van, amelyek közül egyik alkalmazása sem zárja ki a másikat, tehát kumulatív módon gyakorolhatóak. Az egyik a *rejtett hibák elleni jogi garancia (la garantie légale contre les vices cachés)*,¹³ a másik a *megfelelőség jogi garanciája (la garantie légale de conformité)*.¹⁴ Romániában pedig *törvényes megfelelési garancia (garanția legală de conformitate)*¹⁵ – amely a szavatosságnak feleltethető meg – és *kereskedelmi garancia*

¹¹ Ld. az innovációs és technológiai miniszter által bejelentetteket: <https://www.jogiforum.hu/hirek/41784>

¹² <https://www.economie.gouv.fr/dgcrf/tout-savoir-sur-garanties>

¹³ Code Civil 1641–1649. cikk.

¹⁴ Code de la consommation (francia fogyasztóvédelmi törvény) L.217.4–14. cikk.

¹⁵ Legea nr. 449/2003 privind vânzarea produselor și garanțiile asociate acestora (a fogyasztási cikkek (termékek) eladásáról és ezek garanciájáról szóló 2003. évi 449. számú törvény, a továbbiakban: Román fogyasztási cikkek eladásáról és ezek garanciájáról szóló törvény) 2. § e) pont.

(*garanția comercială*)¹⁶ – amely a jótállásnak feleltethető meg – néven szabályozza a jogalkotó a hibás teljesítés esetén a fogyasztót megillető garanciális jogokat.

A szabályozás alapját hazánkban a Ptk. adja, amely meghatározza a szavatosság és a jótállás fogalmát. Emellett a jótállásra vonatkozóan részletszabályokat külön, rendeleti szintű jogszabályok tartalmaznak – lásd a bevezetőben foglaltakat. A vizsgált tagállamok esetében a polgári törvénykönyvben¹⁷ és/vagy a fogyasztóvédelemről szóló törvényben¹⁸ került szabályozásra a szavatosság és jótállás intézménye. Románia szabályozása azonban kivételt képez, ugyanis ott a jogalkotó külön törvényben, a fogyasztási cikkek eladásáról és ezek garanciájáról szóló törvényben¹⁹ szabályozza a szavatosság, jótállás intézményét. Egyébiránt a magyar szabályozáshoz hasonló, a jótállás, a szavatosság részletrendelkezéseit tartalmazó külön jogszabály az országok egyikében sem lelhető fel, azokban a megnevezett jogszabályokban meghatározott fogalmakat használják és rendelkezéseket alkalmaznak a fogyasztóvédelmi igények érvényesítése tekintetében.

3. A jótállásra vonatkozó módosított rendelkezések

3.1. Tartós fogyasztási cikk szerinti szabályozás

Hazánkban a tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet melléklete taxatív felsorolja a kötelező jótállás hatálya alá tartozó tartós fogyasztási cikkeket.²⁰ Tekintettel a fejlődésre, a technikai újdonságokra, változásokra, a jogalkotó a reformok során kibővítette ennek körét. Ezáltal bekerültek a felsorolásba pl. a 10.000 Ft feletti árnyékolástechnikai eszközök, napkollektorok és napelemrendszerek, illetve a drónok is. Tartós fogyasztási cikkekre irányuló szabályozással találkozunk még Szlovákiában

¹⁶ Legea nr. 449/2003 privind vânzarea produselor și garanțiile asociate acestora 2. § e) pont.

¹⁷ Németország: BGB 434–435. § és 443. §; Ausztria: ABGB 922–933. §; Franciaország: Code Civil 1641–1649. cikk; Szlovákia: Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (Polgári Törvénykönyvről szóló 40/1964. számú törvény, a továbbiakban: Szlovák Polgári Törvénykönyv) 499. § és azt követő szakaszok és a Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (Kereskedelmi törvényről szóló 513/1991. számú törvény, a továbbiakban: szlovák kereskedelmi törvény); Csehország: Zákon č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákonník (cseh Polgári Törvénykönyvről szóló 89/2012. számú törvény, a továbbiakban: Cseh Polgári Törvénykönyv) 1919–1925. §; Lengyelország: Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, Dz.U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm. (lengyel Polgári törvénykönyv) 556–582. cikk.

¹⁸ Ausztria: Konsumentenschutzgesetz (KSchG) (Fogyasztóvédelemről szóló törvény, a továbbiakban: osztrák Fogyasztóvédelmi törvény) 8–9a. § és 9b. §; Franciaország: francia fogyasztóvédelmi törvény L.217.4–14. cikk és L217.15–216.1. cikk; Olaszország: Decreto Legislativo 6 settembre 2005, n. 206 (olasz Fogyasztói kódex) 128–135. cikk; Szlovákia: Zákon č. 250/2007 Z. z. Zákon o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (szlovák fogyasztóvédelemről szóló 250/2007. számú törvény, a továbbiakban: szlovák fogyasztóvédelmi törvény); Csehország: Zákon č. 634/1992 Sb. Zákon o ochraně spotřebitele (cseh fogyasztóvédelemről szóló 634/1992. számú törvény, a továbbiakban: cseh fogyasztóvédelmi törvény).

¹⁹ Legea nr. 449/2003 privind vânzarea produselor și garanțiile asociate acestora.

²⁰ A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet Melléklete.

a szavatosság kapcsán, és Romániában a szavatosság és jótállás tekintetében. A többi vizsgált országban jellemzően az általános szabályok irányadók a tartós fogyasztási cikkek jótállási, szavatossági szabályozására, ahol nem határozzák meg a tartós fogyasztási cikkek körét.

3.2. A jótállás határideje

A reform fontos változásokat hozott a jótállási határidőre vonatkozóan. Egyrészt a fogyasztó joggal várja el, hogy az eltérő árú termékek jótállási ideje ne legyen egységes, hanem egy drágább, hosszabb ideig használható, minőségibb termékért hosszabb ideig terhelje felelősség a vállalkozást, mint egy olcsóbb termék kapcsán. A jogalkotó, ezt az elvet követve, az általános 1 éves jótállási idő hosszát a tartós fogyasztási cikk eladási árához igazodó, sávosan változó jótállási időre módosította, ami a tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet egyik leglényegesebb módosításának tekinthető. Eszerint a 10 ezer forint értéket el nem érő termékek esetén továbbra sem kötelező a jótállás, a 10-100 ezer forint értékű termékek kötelező jótállása esetében maradt az 1 év, a 100-250 ezer forint értékűeké 2 év, a 250 ezer forint értéket meghaladó termékek esetében pedig 3 év.²¹ Ez rendelkezés egyben azt is szolgálja, hogy a gyártókat tartósabb termékek gyártására ösztönözze, így csökkenhet az elektronikai és egyéb hulladék mennyisége. A termékek árához igazodó, sávos jótállási idő egyedülálló szabályozást hozott a többi vizsgált országhoz képest, ahol a jótállás ideje mondhatni egységes, jellemzően mindenhol 2 év a termékek árától függetlenül.

Másrészt lényeges szempont a jótállási idő kezdő napja, amely vagy a vásárlás (a fogyasztási cikk fogyasztó részére történő átadása) vagy az üzembe helyezés napja²² (ha azt a vállalkozás vagy annak megbízottja végzi).²³ Azonban gyakran előfordul a mindennapi életben, hogy a megvásárolt terméket használat előtt szakembernek kell üzembe helyeznie, amire csak a vásárlást követő hosszabb idő elteltével kerül sor, mint pl. egy gáztűzhely beüzemelésénél. A vállalkozás túlzottan elhúzódozó üzembe helyezéssel szembeni védelme érdekében kiegészült a jótállási határidő kezdetére vonatkozó rendelkezés azzal, hogy ha a terméket a vételt követő hat hónapon túl üzemelik be, a jótállási határidő a termék megvásárlásának napján kezdődik.²⁴ Ha a terméket a vételt követő hat hónapon belül üzemelik be, akkor továbbra is a beüzemelés napján kezdődik a jótállási idő.²⁵ Ez a rendelkezés alapvetően a vállalkozást védi, a fogyasztót pedig mihamarabbi beüzemelésre készíti.

²¹ A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 2. § (1) bekezdés; ld. HÁMORI Antal: Fogyasztóvédelmi aktualitások. Javaslatok jogszabályok módosítására. *Iustum Aequum Salutare*, 2021/1. 81.

²² Az üzembe helyezés napjától számított jótállási igény érvényesítése kapcsán lásd az alábbi kúriai ítéletet: Kúria Pfv. 21.715/2016/6. Jótállási igény érvényesítése.

²³ A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 2. § (2) bekezdés.

²⁴ A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 2. § (3) bekezdés.

²⁵ Ld. a sávos jótállási időről szóló ITM ismertetőt: <https://kormany.hu/hirek/uj-idoszamitas-kezdodik-januartol-a-jotallasban>

Harmadrészt pedig nem elhanyagolható szempont a jótállás határideje vonatkozásában a termék javításának ideje, amíg a vevő a terméket nem tudja használni. Hazánkban korábban nem érintette a jótállás időtartamát a termék javításának ideje,²⁶ ami alatt tovább folyt a jótállási idő. Az elhúzódó, vagy többszöri javítás miatt az is előfordult, hogy a termék jótállási ideje időközben letelt. Ez szintén visszatérő problémát eredményezett. E korábbi magyar szabályozással ellentétben valamennyi vizsgált ország jogalkotója figyelembe veszi a hibás termék használhatatlanságának hatását a jótállás határidejére – feltehetően a magyar jogalkotó ennek a ténynek a következtében módosította a vonatkozó szabályozást, és vette figyelembe az állásidőt a jótállás idejénél. Négyféle megoldás rajzolódik ki az állásidő megítélése kapcsán. Németországban a jótállást biztosítón múlik, hogy mit foglal a megállapodásba. Akár az is előfordulhat, hogy a javítás idejével meghosszabbodik a jótállás időtartama, de ennek ellenkezője is lehet. A jótállás keretében biztosított csere hasonlóan alakul a jótállás keretében biztosított javításhoz: az a felek megállapodásán (pontosabban a jótállás biztosítóján) múlik.²⁷ Franciaországban, Lengyelországban és Romániában meghosszabbodik a jótállás ideje azzal a feltétellel, hogy Franciaországban hibás termék javítása esetén a jótállás időtartamához csak a legalább 7 napos állásidőt kell hozzászámolni.²⁸ Lengyelországban pedig a jogalkotó különbséget tesz jelentős és jelentősnek nem minősülő javítás között, ugyanis csak az utóbbi esetben hosszabbodik meg a jótállás határideje a javítás idejével.²⁹ Hazánk módosított, hatályos szabályozása is immáron e körbe tartozik, ahol a tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet új rendelkezése nyomán javítás esetén meghosszabbodik a jótállási idő a javításra átadás napjától kezdve azzal az idővel, amely alatt a fogyasztó a fogyasztási cikket a hiba miatt rendeltetésszerűen nem használhatta.³⁰ Szlovákiában a hibás termék cseréjekor – a hiba kijavításakor azonban nem –,³¹ Lengyelországban a jelentősnek minősülő hiba javításkor és a termék cseréjekor³² újból kezdődik a jótállás határideje. Azonban olyan megoldás is létezik Olaszországban³³ és Szlovákiában,³⁴ hogy a hiba kijavítása közben elmúló állásidő nem számít bele a jótállás idejébe.

3.3. Javítási határidő

²⁶ A javítás idejének jótállás határidejére gyakorolt hatásáról lásd az alábbi kúriai ítéletet: Kúria Kfv. 37.384/2016/5. Fogyasztóvédelmi ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata.

²⁷ Erre példa a Carrera márkájú termékek gyártói jótállása, miszerint a jótállás időtartama nem hosszabbodik meg a termék kicserélésével, hanem minden esetben a vásárlás időpontjától számított 24, illetve 36 hónap elteltével ér véget. Ld. <https://www.carrera.de/m/de/garantie.html>

²⁸ Francia fogyasztóvédelmi törvény L217-16. cikk.

²⁹ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, Dz.U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm. (Lengyel Polgári törvénykönyv) 581. cikk 1–2. §.

³⁰ A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 2. § (4) bekezdés.

³¹ Szlovák Polgári Törvénykönyv 627. § (2) bekezdés.

³² Lengyel Polgári Törvénykönyv 581. cikk 1–2. §.

³³ European Consumer Centrum Network: *Commercial warranties, Are they worth the money? – Legal guarantees and commercial warranties on consumer goods in the EU, Iceland and Norway*. 37. <https://tinyurl.com/237t56v4>

³⁴ Szlovák Polgári Törvénykönyv 627. § (1) bekezdés.

A termékek rendeltetésszerű használata ellenére bekövetkező meghibásodás bosszúságot okoz a fogyasztónak, aki azt gyakran csak többszöri utánajárást követően kapja vissza. A fogyasztóvédelmi hatóság tapasztalatai szerint egyes termékek szervizelése korábban akár 70-100 napig is elhúzódhatott.³⁵ A javítás határidejére tekintettel több állam sem határoz meg konkrét határidőt. Sok esetben mindösszesen „az észszerű határidőn belüli” javításról rendelkeznek a jogszabályok – Németország, Ausztria, Franciaország, Olaszország esetében –, aminek mértéke esetről-esetre változhat, ez bizonytalanságot eredményez a fogyasztónak. Lengyelországban és Romániában a jogalkotó már pontosabban fogalmaz. Lengyelországban elsősorban a jótállási nyilatkozat határozza meg a hibás termék kijavítására fennálló határidőt, ennek hiányában a jogszabályban rögzített teljesítési határidőt kell alkalmazni, azaz a jótállást vállalónak haladéktalanul, de legkésőbb a termék visszavételétől számított 14 napon belül kell teljesítenie a javítást.³⁶ Romániában a felek írott egyezsége az irányadó, de a rendelkezésre álló idő nem haladhatja meg a 15 napot.³⁷ A szlovák és cseh jog ennél ‘engedékenyebb’, ugyanis a jogalkotó 30 napos határidőt támaszt a hiba kijavítására fogyasztói szerződések esetén. Azonban ezt a határidőt szigorúan veszik, mivel a határidő elmulasztását Szlovákiában úgy kell tekinteni, hogy a hiba el nem hárítható hibának minősül, és ez esetben a fogyasztóvédelmi hatóság bírságot³⁸ is kiszabhat,³⁹ Csehországban pedig szerződészegésnek minősül, aminek eredményeképpen a fogyasztó elállhat a szerződéstől.⁴⁰ Magyarországon korábban a szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló rendelet 5. §-a szerint a vállalkozásnak csupán törekednie

³⁵ Ld. a jótállási igényekre vonatkozó ITM ismertetőt: <https://kormany.hu/hirek/az-uj-jotallasi-szabalyok-a-meghibasodott-termek-gyorsabb-javitasara-koteleznek>

³⁶ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, Dz.U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm. (lengyel Polgári Törvénykönyv) 580. cikk 1. §.

³⁷ Román fogyasztási cikkek eladásáról és ezek garanciájáról szóló törvény VI. fejezet.

³⁸ Például a 6Szo/203/2010. számú, a szlovák Legfelső Bíróság által hozott a fogyasztóvédelmi hatóság által kiszabott 500 Euró mértékű bírságot jóváhagyó döntésében is rögzítette, hogy a 30 napos határidő betartása a vállalkozás jogszabályból eredő kötelezettsége, amelynek elmulasztása a fogyasztó jogait sérti, és a jogszabályból eredő kötelezettség megszegésének is minősül.

³⁹ Szlovák Fogyasztóvédelmi törvény 18. § (4) bekezdés.

⁴⁰ Cseh Fogyasztóvédelmi törvény 19. § (3) bekezdés.

kellett arra,⁴¹ hogy a kijavítást vagy a cserét legfeljebb 15 napon belül⁴² elvégezze. A jogalkotó egyértelműsítette az előírásokat, és kimondta, hogy ha a javítás időtartama meghaladja a 15 napot, akkor a vállalkozás köteles tájékoztatni – a fogyasztó előzetes hozzájárulása esetén elektronikus úton, vagy a fogyasztó általi átvétel igazolására alkalmas más módon – a fogyasztót annak várható időtartamáról.⁴³ A tájékoztatás alapján a fogyasztó tehát számolhat a termék javításának lehetséges időtartamával. Ehhez kapcsolódóan a tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendeletben foglaltak ezt a rendelkezést „folytatva” kimondják, ha 30 napon belül sem történik meg a javítás, akkor a vállalkozásnak 8 napon belül ki kell cserélnie a terméket, de ha ez sem lehetséges, akkor 8 napon belül a vételárat kell visszatérítenie.⁴⁴ A rendelet bizonyos fogyasztási cikkeket – pl. elektromos kerékpár, személygépkocsi, lakókocsi, motoros vízi jármű – azonban mentesít e szigorú rendelkezések alól.⁴⁵ A két rendelet rendelkezéseit együttvéve a jogalkotó immáron komplex módon, a tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendeletben konkrétan rendelkezik a kijavítás határidejéről, ami kiszámíthatóságot biztosít a fogyasztónak, és megakadályozza, hogy a termék, ami akár a mindennapi élethez szükséges, hosszú hónapokra a szervizben ragadjon,

⁴¹ A szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló rendelet 5. §-ában foglaltakat érdemes összevetni a tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 7. §-ával. Ugyanis az utóbbi rendelet 7. §-a értelmében, ha a fogyasztó a vásárlástól számított 3 napon belül érvényesíti csereigényét a fogyasztási cikk meghibásodása miatt, ami akadályozza a rendeltetésszerű használatot, akkor a vállalkozás köteles azt kicserélni. A vállalkozás ebben az esetben nem vizsgálhatja a hiba eredetét. E rendelkezés a fogyasztóra nézve kedvezőbb feltételt biztosít szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló rendelet 5. §-hoz képest, mivel a vásárlást követően rövid időn belül felmerülő probléma esetén igényt tarthat a termék azonnali cseréjére. Ha a vállalkozás vizsgálhatja a hiba eredetét, akkor az 5. § alapján törekednie kell a hiba 15 napon belüli kijavítására vagy kicserélésére – lásd az EBH2007.1744. és a BH 2008.257. alapján. Bár a „törekvés” kifejezést alkalmazza a jogalkotó, ez nem azt jelenti, hogy a vállalkozásnak elegendő pl. az utolsó napon cselekednie arra hivatkozva, hogy azon a napon is el tudja végezni, mivel a legfeljebb 15 nap követelményéből nem ez következik, hanem az, hogy a körülményekhez képest legrövidebb időn belül járjon el a vállalkozás. Ebből következően, ha a vállalkozás nem teljesít 15 napon belül indokolható módon, a fogyasztóvédelmi hatóság a szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló rendelet 8. § (1)–(2) bekezdése alapján eljárhat a vállalkozással szemben. Ugyanakkor „[a] 15 napos határidő vizsgálata során a kötelező jótállást érintő 3 munkanapos cserekötelezettségből szükséges kiindulni” az EBH2007. 1744 számú közigazgatási elvi határozat alapján. Részletesebben ld. HÁMORI Antal: Fogyasztói jogok érvényesülése hatósági eljárásban 1–2. *Jura*, 2018/2. 378–393., 2019/1. 271–292.; HÁMORI Antal: A fogyasztói szavatossági és jótállási igények intézésének szabályozása és gyakorlata. *Magyar Jog*, 2019/4. 212–219.; HÁMORI (2021) i. m. 102–104. Mindez a gyakorlatban azonban megfelelő biztosítéket nem teremtett a fogyasztónak. A jogalkotó ezért határozta meg konkrétan a kijavítás és csere határidejét.

⁴² Egyetértek Hámori Antal nézetével – miszerint bár a jogalkotó igyekezett pontosítani a javítás határidejét, ha legfeljebb 15 napon belül nem javítható a hiba, vagy nem cserélhető ki a termék, akkor a vállalkozásnak mi a kötelezettsége a határidő elhúzódnásának megakadályozása érdekében –, hogy megfelelőbb lett volna úgy módosítani a szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló rendelet 5. §-át, hogy „A vállalkozásnak a kijavítást vagy kicserélést haladéktalanul, de legfeljebb tizenöt napon belül el kell végeznie.” Ld. HÁMORI (2021) i. m. 102–104.

⁴³ A szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló rendelet 5. §.

⁴⁴ A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 5. § (7) bekezdés.

⁴⁵ A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 5. § (8) bekezdés.

vagy azt ne kelljen még többször nélkülözni.⁴⁶ Ez az összetett rendelkezés a vizsgált országok rendelkezéseire mértén is konkrétabb szabályozást biztosít.

3.4. A javítás maximális száma

A javítás maximális száma tekintetében is bizonytalan helyzetben volt a fogyasztó korábban, hogy pontosan hányszori javítást követően kell a jótállás kötelezettjének cserét biztosítania. Erről sem a Ptk., sem a tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet nem rendelkezett. Ez azonban nem tekinthető egyedülálló esetnek, mivel azt a vizsgált országok vonatkozó szabályozása sem határozza meg. Egyedül a lengyel Polgári Törvénykönyv teremt arra kifejezetten lehetőséget, hogy a felek a jótállási nyilatkozatban rögzítsék, hányszori javítás után kell a jótállás kötelezettjének a hibás terméket kicserélnie.⁴⁷ Hazánkban azonban a módosítások révén maximálásra került a javítás lehetősége, ezzel a tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet kimondja, hogy a termék három alkalommal történő kijavítását követően – a fogyasztó eltérő rendelkezése hiányában, valamint ha a Ptk. 6:159. § (2) bekezdés b) pontja alapján a fogyasztó nem igényli a vételár arányos leszállítását, és nem kívánja a fogyasztási cikket a vállalkozás költségére kijavítani vagy mással kijavíttatni – a vállalkozás köteles a terméket 8 napon belül kicserélni.⁴⁸ A rendelet ez alól is mentesít bizonyos fogyasztási cikkeket – pl. elektromos kerékpár, személygépkocsi, lakókocsi, motoros vízi jármű.⁴⁹ A javítás határidejénél említettek szerint a javítás maximalizálása szintén azzal a pozitívummal jár, hogy a fogyasztónak nem kell „számtalanszor” nélkülöznie a terméket.⁵⁰

3.5. A csere és vételár visszafizetésére vonatkozó rendelkezések

A javítási határidőről és a javítás maximális számáról írtaknál már érintette a tanulmány a csere lehetőségét, miszerint 30 napot meghaladóan, illetve háromszori javítást követően a vállalkozónak 8 napon belül ki kell cserélnie a terméket a már hatályos szabályozás alapján. Még egy további esetet is meghatároz a jogalkotó, amikor csereére kerül sor: ha a jótállási időtartam alatt már az első alkalommal történő javítás során megállapítható, hogy a termék nem javítható, ebben az esetben is – a fogyasztó eltérő rendelkezése hiányában – köteles a vállalkozó 8 napon belül kicserélni a terméket,⁵¹ kivéve bizonyos fogyasztási cikkeket – pl. elektromos kerékpár, személygépkocsi, lakókocsi, motoros vízi jármű.⁵² Ha a csere nem lehetséges, úgy a vállalkozás köteles a vételárat (az ellenértékének megfizetését igazoló bizonylaton szereplő ár) 8 napon belül

⁴⁶ A jótállási igényekre vonatkozó ITM ismertető i. m.

⁴⁷ Lengyel Polgári törvénykönyv 581. cikk 1. §-a.

⁴⁸ A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 5. § (6) bekezdés.

⁴⁹ A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 5. § (8) bekezdés.

⁵⁰ A jótállási igényekre vonatkozó ITM ismertető i. m.

⁵¹ A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 5. § (5) bekezdés.

⁵² A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 5. § (8) bekezdés.

visszafizetni a fogyasztónak.⁵³ A jogalkotó ezen rendelkezése a felesleges költségek és az időhúzás elkerülését szolgálja.⁵⁴

3.6. A javítás kötelezettje

A javítás kötelezettje tekintetében is változást hozott a reform. A fogyasztó kijavítás iránti igényét korábban a vállalkozás által a jótállási jegyen feltüntetett javítószolgáltatónál közvetlenül is érvényesíthette.⁵⁵ 2021. január 1-jétől a jogalkotó pontosította a vállalkozás tartalmát. A fogyasztó választása szerint a vállalkozás székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén, illetve a vállalkozás által a jótállási jegyen feltüntetett javítószolgáltatónál közvetlenül is érvényesítheti kijavítási igényét.⁵⁶ A javítás kötelezettjének személye hasonlóan alakul a többi ország viszonylatában is, ahol a szervizen kívül az eladóhoz is fordulhat a fogyasztó. Szlovákiában és Csehországban a hibás teljesítésből eredő igényeket főszabály szerint az eladónál kell érvényesíteni – Szlovákiában az eladó alatt kell érteni az eladó vállalkozás bármely üzemét (telephely, fióktelephely).⁵⁷ Azonban a fogyasztó Szlovákiában a garancialevélen (jótállási jegy) szereplő, az eladó személyétől eltérő, a számára földrajzilag közelebb elhelyezkedő vállalkozásnál is érvényesítheti jótállási igényét,⁵⁸ Csehországban pedig a kiállított igazoláson (ez nem feltétlenül jelenti a jótállási jegyet, hanem lehet külön tájékoztatás is) a kijavításra megjelölt más személynél is érvényesítheti az igényét a fogyasztó.⁵⁹ A gyakorlatban ez a szervizt jelenti, de elképzelhető, hogy pl. a gyártó van kijelölve (az értékesítővel történt megállapodása alapján). Románia szabályozása is biztosítja közvetlenül a szervizhez való fordulást, még hozzá úgy, hogy bár a termék meghibásodásáról az eladót kell értesíteni, de a fogyasztó a meghibásodott terméket a szerviznek is átadhatja.⁶⁰ A többi ország erre vonatkozó szabályozását is tekintve meglátásom szerint célszerű volt pontosítani a javításra kötelezettek körét.

3.7. A javítószolgálat értesítési kötelezettsége

Annak érdekében, hogy a vállalkozás valóban eleget tudjon tenni szigorú tájékoztatási kötelezettségének – a javítás határidejénél írtak szerint –, a javítószolgálattól információra van szüksége a termék kijavításáról, illetve a kijavítás idejéről. Ennek érdekében a szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló rendelet kiegészített rendelkezései kimondják, hogy a javítószolgálat – ha a fogyasztó a jótállási

⁵³ A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 5. § (5)–(7) bekezdés.

⁵⁴ A jótállási igényekre vonatkozó ITM ismertető i. m.

⁵⁵ A javítás és egyéb jótállási igények kötelezettje kapcsán lásd az alábbi kúriai ítéletet: Kúria Pfv.V.21.674/2017/9.

⁵⁶ A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 5. § (1) bekezdés.

⁵⁷ Szlovák Polgári Törvénykönyv 625. §; Cseh Polgári Törvénykönyv 2172. §.

⁵⁸ Szlovák Polgári Törvénykönyv 625. §.

⁵⁹ Cseh Polgári Törvénykönyv 2166. §.

⁶⁰ Román fogyasztási cikkek eladásáról és ezek garanciájáról szóló törvény VI. fejezet.

jegyen feltüntetett javítószolgálatnál kívánja érvényesíteni kijavítás iránti igényét – köteles haladéktalanul a vállalkozást a jótállási igény bejelentéséről értesítenie, majd a javítás elvégzéséről öt munkanapon belül.⁶¹ Öt munkanapon belül (a megállapítástól számítva) arról is értesítenie kell a vállalkozást igazolható módon, ha az ingó dolog nem javítható, a javítás várhatóan tizenöt napnál hosszabb időt vesz igénybe, vagy a javítás nem végezhető el 30 nap alatt.⁶² A gyakorlatban a vállalkozás és a javítószolgálat közötti kommunikációra sok esetben nem került sor. Ezért vált szükségessé, hogy a fogyasztóvédelmi hatóság hatáskörrel rendelkezzen a javítószolgálat és a vállalkozás közötti tájékoztatás tekintetében (is).⁶³ Ezt a problémát orvosolva a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi a javítószolgálat tevékenységét, kötelezettségei betartását.⁶⁴ Bár a vizsgált országokban is jelentős hatáskörrel rendelkezik a fogyasztóvédelmi hatóság a fogyasztók érdekeinek védelme tekintetében,⁶⁵ a magyar szabályozáshoz hasonló mérvű hatásköre a javítószolgálatokkal szemben nincs a hatóságoknak más országokban.

3.8. E-jótállási jegy

A technikai fejlettség ellenére még kevésbé elterjedt Európában az elektronikus jótállási jegy lehetősége. Általában az írásbeli forma az előírt, csak néhány ország szabályozása biztosítja alternatív lehetőségként a tartós adathordozón tárolt jótállási jegy (Ausztria,⁶⁶ Szlovákia – kizárólag az üzlethelyiségen kívül kötött és a távollévők között kötött szerződésekre irányadó⁶⁷) vagy az elektronikus jótállási jegy (Franciaország,⁶⁸ Lengyelország,⁶⁹ Románia) kiállítását. Hazánk e tekintetben is nagy előrelépést tett, mivel a jogalkotó lehetővé teszi 2021. január 1-jétől, hogy a vállalkozás papír alapú

⁶¹ HAJNAL i. m. 10.

⁶² A szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló rendelet 7. § (1a)–(1b) bekezdés.

⁶³ Ld. a 18/2020. (VI. 12.) ITM rendelet indoklásában.

⁶⁴ A szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló rendelet 8.§ (1) bekezdés.

⁶⁵ Ld. pl. Franciaországban a Versenypolitikai, Fogyasztóvédelmi és Csalásmegelőzési Főigazgatóságot (*Direction générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes*), amely eljár a fogyasztók gazdasági védelme érdekében, és egyéb tevékenységei mellett vizsgálja a fogyasztóvédelmi szabályok megsértését. A hatósághoz minden fogyasztó fordulhat panasszal.

⁶⁶ Osztrák Fogyasztóvédelmi törvény 9b. § (3) bekezdés.

⁶⁷ Zákon č. 102/2014 Z. z. Zákon o ochrane spotrebitel'a pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov (A 102/2014. számú törvény) 3. § (2) bekezdése értelmében: a) a távollévők közötti kommunikáció esetén a távollévők között kötött szerződés esetén amennyiben tartós adathordozón nyújtják az információt, úgy azt a fogyasztó részére olvashatóan kell átadni; b) az üzlethelyiségen kívül kötött szerződés esetén a fogyasztó részére az (1) bekezdésben foglalt információkat papír alapon, vagy a fogyasztó hozzájárulásával egyéb tartós adathordozón kell átadni.

⁶⁸ Philippe le TOURNEAU: Répertoire de droit commercial Contrats informatiques. *Février*, 2019. (actualisation: Décembre 2019).

⁶⁹ Agata KOZIOŁ: Art. 577. In: Mariusz FRAS – Magdalena HABDAS: *Kodeks cywilny. Komentarz. Tom IV. Zobowiązania. Część szczegółowa (art. 535-764(9))*. Wolters Kluwers, 2018. 77. 2. bekezdés.

jótállási jegy mellett elektronikus jótállási jegyet is kiállítson.⁷⁰ Ez a rendelkezés a sávos jótállási idő mellett a tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet másik meghatározó újítása. Ez a novum a vásárlási szokások átalakulásának, az online kereskedelem térhódításának köszönhetően került bevezetésre, ami megkönnyíti és meggyorsítja a fogyasztói igények intézését, hiszen a fogyasztóknak ezáltal nem kell évekig őrizgetniük a papír alapú jótállási jegyet, nem kell sorban állniuk az ügyfélszolgálaton a vásárlást követően a jótállási jegy lepecsételése érdekében, valamint egyszerűsíti az adminisztrációt, és csökkenti a vállalkozások nyomtatási és anyagköltségeit is.⁷¹ Az e-jótállási jegyet a vállalkozás e-mailben, letölthető dokumentumként, applikáción keresztül vagy akár honlapján regisztrált felhasználói fiókba küldve is eljuttathatja a fogyasztóhoz, legkésőbb a termék átadását vagy üzembe helyezését követő napon, arról gondoskodva, hogy az e-jótállási jegy a jótállási határidő végéig elérhető legyen a fogyasztó számára, és azt elektronikus aláírással látja el. A fogyasztó részére elektronikusan átadott számla jótállási jegyként akkor fogadható el, ha tartalma megfelel a papír alapú jótállási jegyre vonatkozó előírásoknak is,⁷² aminek már tartalmaznia kell a vállalkozás bélyegzőlenyomatát és a képviselőtében eljáró személy aláírását.⁷³ Az e-jótállási jegy alkalmazását a tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet azonban nem kötelező rendelkezésként határozza meg, hanem csupán lehetőségként. A vállalkozások továbbra is dönthetnek úgy, hogy kizárólag papír alapú dokumentumot állítanak ki a fogyasztók számára.

3.9. A termék eredeti csomagolásának megőrzése

Hazánkban a fogyasztóvédelmi hatóság elé került ügyekben gyakran felmerült az a gyakorlati probléma is, ami sokakat elriasztott a jótállási igény érvényesítésétől, hogy azt a vállalkozás az eredeti csomagolás meglététől tette függővé.⁷⁴ Ennek az elvárásnak a teljesítése észszerűtlennek és életszerűtlennek is minősült, hiszen a fogyasztótól nem várható el, hogy a jótállási határidő fennálltaig őrizze meg a termék csomagolását. Polgári jogi értelemben a csomagolás nem minősül sem a dolog alkotórészének, sem a tartozékának, illetve a tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet sem támasztotta alá ezt a vállalkozás által jogsértő módon többletfeltételként megkövetelt kritériumot.⁷⁵ A szabályok egyértelművé tétele érdekében a módosított rendelet ezzel kifejezetten nem megengedett gyakorlatnak minősíti azáltal, hogy egyértel-

⁷⁰ A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 3.§ (5) bekezdés. Ld. HÁMORI (2021) i. m. 81.

⁷¹ Ld. az e-jótállási jegyre vonatkozó ITM ismertetőt: <https://kormany.hu/hirek/akar-telefonon-is-tarolhatjuk-a-jotallasi-jegy-et-a-jovo-evtol>

⁷² A jótállási jegy tartalmára vonatkozó szabályok tekintetében lásd az alábbi kúriai ítéleteket: Kúria Kfv. 37.617/2016/4. Fogyasztóvédelmi határozat bírósági felülvizsgálata; Kúria Kfv. 37.038/2013/4. Fogyasztóvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata; Kúria Kfv.II.38.051/2014/5.

⁷³ A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 3. § (5)–(6) bekezdés.

⁷⁴ Ld. a csomagolásra vonatkozó ITM ismertetőt: <https://tinyurl.com/5ardnsbu>

⁷⁵ Ld. a 18/2020. (VI. 12.) ITM rendelet indokolásában foglaltakat.

műen kimondja, a jótállásból eredő jogok érvényesítésének feltételévé nem tehető a csomagolás visszaszolgáltatása.⁷⁶

4. Záró gondolatok

A tanulmányban bemutatott reformok, azok számossága jól tükrözi, hogy valóban szükség volt a tanulmányban tárgyalt fogyasztói igények szabályozási háttérének módosítására, megújítására. A módosítások elsődleges célja a fogyasztó érdekeinek minél nagyobb védelme, hosszú ideig elnyúló várakoztatástól és utánajárástól való megóvása, valamint észszerű és célszerű intézkedés bevezetése volt. Továbbá az intézkedések a vállalkozásokat még inkább jogkövető magatartásra sarkallják, számukra is konkrét, határozottabb rendelkezéseket előírva.

Egyértelműen kirajzolódik a változások összehasonlító jogi bemutatásából, hogy a magyar szabályozás a módosítás révén jelentős előrelépést tett a fogyasztói igények szabályozása tekintetében. Kiemelendő a termékkörönként, taxatív felsorolt tartós fogyasztási cikkek köre, melyek eladási árához igazodó, sávosan változó jótállási időt rendelt a jogalkotó; valamint hangsúlyozandó az e-jótállási jegy innovatív lehetősége 2021. január 1-jétől. Ezek a rendelkezések egyedülállónak tekintendők a vizsgált tagállamok szabályozásához képest, a magyar szabályozás példaértékűvé vált a külföldi országok számára ebben a tekintetben. Magyarország elől jár továbbá abban is, hogy maximalizálta a javítás számát, ugyanis a vizsgált országok vonatkozásában mindösszesen Lengyelországban van arra lehetőség, hogy a felek a jótállási nyilatkozatban rögzítsék annak maximumát. Előrelépést tett, mondhatni felzárkózott hazánk szabályozása a vizsgált országok szabályozásához abban a tekintetben, hogy immáron figyelembe veszi a termék javításának idejét a jótállás idejénél, és az a javítás idejével meghosszabbodik a francia, lengyel és román rendelkezéshez hasonlóan. A javításra kötelezett személye esetében is, a külföldi országokban ismert lehetőségeknek megfelelően pontosításra került a kör, a javítószolgálat mellett a vállalkozás székhelyén, bármely telephelyén vagy fióktelepén érvényesítheti kijavítás iránti igényét a fogyasztó. A javítási határidőre vonatkozó szabályozás sokkal komplexebbé és egyben szigorúbbá vált a módosítás révén – a javítási határidő be nem tartásának következményét is meghatározza a jogalkotó –, ami a cseh és szlovák szabályozáshoz vált hasonlóvá. Ugyanakkor további megfontolást igényel a „törekedni” és „legfeljebb” kifejezések értelmezésének pontosítása.

Meglátásom szerint kiszámíthatóbb – mind a fogyasztók, mind a vállalkozások számára –, következetesebb szabályozás alakult ki a reform révén, ami a vizsgált országokhoz képest is élen járóvá vált.

⁷⁶ A tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló rendelet 4. § (1) bekezdés.

